

TEMATIKAI EGYSÉG: ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

Bevezetés a tematikai egységhez

Istent tenyerén – amit évtől évre megélhetünk az ünnepekben. Ezek azok a pontok, amikor még azok is keresik az egyházi közösséget, akik egyébként távol állnak tőle. Az üresedő tradíció helyett élő ünnepi közösségre szeretnénk nevelni a gyereket.

téma	gyülekezeti óraszám	egyházi iskola óraszám	fő hangsúly
Advent: Angyal látogatása Máriaánál (Lukács 1,26-39)	1	1	Az igazi ajándék Jézus Krisztus. Az ő eljövételének ünnepe az örömteli várakozás.
Karácsony: Angyalok hirdetik Jézus születését (Lukács 2,8-20)	1	1+1	Az ünnep nem a körülményektől függ, hanem Isten jelenlététől.
Húsvét: Angyalok hirdetik Jézus feltámadását	1	1+1	Jézus feltámadása örömhír!
Pünkösöd: Milyen volt az első gyülekezet? (Apcsel 2,1-41)	1	1	Az egyház közösségben él. Krisztussal és egymással.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 2004)

Három ünnepi történetben jelennek meg az angyalok.

Az angyal olyan mennyei lény, aki Isten parancsát közvetíti az embereknek, és egyúttal oltalmazza az egyént, a népeket és mindenféle növekedést a természetben.

Az ÓSZ-ben az angyalok két típusát különböztethetjük meg. Az első típusba tartoznak azok a mennyei lények, akik Jahve mennyei udvartartásához tartoznak, hogy őt szolgálják és magasztalják (Ézs 6,2).

A másik csoportot alkotják a »Jahve angyala« (mal'ák Jahve) textusok. A Jahve angyala olyan mennyei lény, akit Isten egy meghatározott feladattal bíz meg. A feladat elvégzése annyira fontos, hogy a küldetés teljesítése közben az angyal alakja teljességgel lényegtelenné válik. Általában férfialakban jelennek meg, de ellentétben a kerúbokkal és szeráfokkal, szárnyak nélkül (1Móz 19,5). Az angyalokat csak akkor lehet meglátni, ha Isten megnyitja az emberi szemeket (4Móz 22,31).

Az ÚSZ-i írók magától értődő természetességgel vették át az angyalokra vonatkozó ÓSZ-i és intertestamentális kori képzeteket: az angyalok Isten és a mennyei világ képviselői (1Tim 5,21; Zsid 12,22).

Mivel Jézus személyében Isten volt jelen, ezért Jézus útját mindenütt angyalok kísérik. Mint Isten Fia, Jézus nagyobb az angyaloknál.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az ünnep, mint évről évre visszatérő rítus sok üzenetet hordoz. Nem egy egyszeri esemény, hanem összeköt minket évtizedeken, századokon át családdal, gyülekezetünkkel, nemzetünkkel és az egyetemes egyházal. Az egyházi év is ezek köré csoportosul. A rítus ismerete segít átélni ezt a kapcsolatot. Amiben részt vesz a gyermek, (pl. kántálás, pünkösdlés), amit végig csinál, az sokkal jobban bevésődik számára. Sok családban elfelejtettek, nem tudnak ünnepelni. A gyerekeken keresztül visszacsempészhetjük ezt, ismét megtaníthatjuk a családokat az ünnepeink igazi megélésére.

ADVENT: ANGYAL LÁTOGATÁSA MÁRIÁNÁL

(Lukács evangéliuma 1,26-38)

Gyülekezeti óraszám: 1+1. Egyházi iskolák óraszám: 1+1

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985; Szathmáry Sándor: Ünnepeink üzenete, Miskolc, 2005)

Ígélet: A Megváltó születésére az első utalás a bűneset után megtörténik. Isten megígéri, hogy: *„Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod.”* 1. Mózes 3,15.

A legtöbb ószövetségi ígélet összefüggésben áll ezzel az egyetlen ígérettel, amely a Megváltó eljövételére vonatkozik. (Pl. Ábrahám utóda, ígélet földje)

Advent: A latin eredetű szó jelentése: eljövétel. A megígért Szabadító eljövételére vonatkozik. (Tévesen szokták az advent szót várakozásnak fordítani.) Az eljövételt megelőző időszakot jellemzi a várakozás. Az advent a beteljesedett ígéletnek az ideje. Az első advent volt az az idő, amikor Isten bebizonyította, hogy szavát megtartja, hogy elhozza az üdvösséget az ember számára. A második advent lesz az az alkalom, amikor Jézus ismét eljön. Advent időszakában egyrészt visszatekintünk arra, hogy Jézus földrejt, másrészt várjuk azt, hogy újra eljőjön.

Angyal megjelenése:

Az angyal megjelenése több szempontból is szakít a hagyományokkal:

- Angyalok a Bibliában férfiakhoz küldettek. Itt egy vallási szempontból is ismeretlen személynél jelenik meg Isten küldötte.
- Az angyal egy megvetett területen élő lánynak jelenik meg. Galilea megvetett terület volt. Félig pogány lakossággal, ami miatt Izrael szemében mindig is megvetett maradt.
- Názáret városa maga is megvetett volt. Ezért kérdezte Nátánaél: *„Származhat-e valami jó Názáretből?”* János ev. 1,46

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az adventi, karácsonyi ünnepkör az év egyik legszebb időszaka. A szekularizált világban is ismerik a történeteit, használják a jelképeit. Mi szeretnénk, ha a gyermekek az igazi tartalmából is megértenének, megéreznének valamit, és ezt tovább is tudnák adni.

Ennek lehetősége, ha megéreztetjük a hittanórán azt a „többlet” jelentést, ami hozzá kapcsolódik a karácsonyhoz.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Az igazi ajándék Jézus Krisztus.

Kognitív cél: Jézus születésének ígéletét ismerjék, az advent fogalmának ismerete.

Affektív cél: A várakozás örömei és nehézségei, türelem és türelmetlenség.

Pragmatikus cél: Az ünnepre való készülésben aktív részvétel otthon és az iskolában.

Az óra részei	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	Váratlan vendég – szituációs játék A gyerekek játsszák el több csoportban, hogy váratlanul betoppan a családhoz este valaki (ismerős, rokon, barát stb.). Ill. játsszák el, hogy készülnek a vendég fogadására, és így érzékelik meg. Beszéljük meg, hogy mi a különbség a kettő között. Beszélgessünk! Hol mikor kell várni? Kire? Mire? Mikor nehéz várakozni? Mikor jó? Miért jó várni a vendégre?	Vendégséghez szükséges eszközök (pl. terítéshez)
Feldolgozási javaslat	Mária váratlan vendége – Isten küldötte: angyal A köszöntés – Üdvözlégy! – eljátszása a tankönyv feladata alapján.	tankönyv
Munkáltatás	Adventi naptár, koszorú, dekoráció készítése Adventi ének tanulása (Adventi hírnök...) Közös adventi rítus kialakítása, amit minden adventi órán (elején vagy végén, de mindig ugyanakkor) megtartunk. Karácsonyi énekek tanulása (326.) Munkafüzet feladatai.	Eszközök adventi dekorációhoz munkafüzet
Házi feladat	Elmondani otthon az advent szó jelentését és azt, hogy kinek az eljövetelére várunk.	

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Kántálás:

A kántálás az ünnepekhez kapcsolódó énekes köszöntés. A betlehemes játékok inkább a katolikus hagyomány részei, a kántálás viszont református közösségekben is élő szokás volt. A gyerekekkel érdemes feleleveníteni ezt a szokást. Ennek többféle lehetősége is van. Az alábbi versekkel lehet gyülekezeti alkalmon szolgálni, néhány idősebb gyülekezeti taghoz ellátogatni, vagy az iskolában egy-egy másik osztályhoz, hittancsoporthoz bekopogtatni, őket köszönteni.

Természetesen a versek között adventi, karácsonyi énekeket énekelhetnek, furulyázhatnak is.

Nem csak a népszokás életben tartása fontos a kántálásnál, hanem az ünnepre készülésben a lelki készülés azáltal, hogy nem csak várják az ajándékot, hanem maguk is szolgálóvá, ajándékozóvá válnak. Emellett a versek teológiai igazságokat hordoznak, melyek bevésődnek a gyermekek eszébe, és remélhetőleg, előbb-utóbb a szívébe is.

Ének

Újra eljött hozzánk
Szent karácsony napja,
Örüljön mindenki,
Ki e földet lakja.

Megszületett Krisztus,
Kárhozattól megment,

Öröm van a mennyben,
Ujjongás van itt lent.

Ez karácsony napján
Örömünk forrása,
Hogy van a világnak
Dicső Messiása.

Ének

Jó emberek, ím halljátok,
Így szólunk most tihozzátok:
Eljött Isten szent Báránya,
Bűnünk vette önmagára.

Siessünk hát Őelébe,
Bűnbánatot, erőt kérve!
Úgy lehet csak boldog lelkünk,
Ha Úr Jézus lakik bennünk.

Ének

Az a jászol testvérek,
Úgy hívogat minket,
Menjünk oda mindnyájan,
Hajtsuk térdünket meg
Az előtt, ki irgalomból
Értünk emberré lett!

Ének

Az Ige testté lett
Láttuk dicsőségét
Jöjjetek, imádjuk
Isten Egyszülöttjét!

Szülessen meg az Úr Jézus
Mindenki szívében,
Töltse be az egész földet
Igazi szent béke!

Ének

Jézus Krisztus mi Megváltónk
Szülessen meg szívetekben,
Most és újra az ünnepen!
Úgy legyen!

Adjon Isten mindnyájunknak
Áldott, boldog, békés karácsonyt!

2. Fényből a hitre

Hogyan jut el Mária az angyal megjelenésétől az engedelmességig? Jussunk el a fény szótól a hit szóig.

fény – lény – lány – lát – hát – hit

Megjegyzés: ha a tanulók még nem tudnak olvasni, rajzzal ábrázolhatjuk a felsorolt szavakat.

Alkothatunk kiegészítendő mondatokat, melyek segítségével elmélyíthetjük, összefoglalhatjuk a történetet:

- Mária szobáját mennyei ... töltötte be. (fény)
- Egy csodálatos ..., lény egy angyal állt előtte. (lény)
- Mária egyszerű, fiatal ... volt. (lány)
- Tudta, hogy Isten hírnöke az, akit... (lát)
- Odafordult ... az angyalhoz. (hát)
- Isten ajándékként fogadta gyermekét, mert erős volt benne a ... (hit)

A témához felhasználható énekek:

Református Énekeskönyv: 301. dics. Új világosság jelenék